

ROZHOVOR: **RAŠŤO HATÍAR**

HORSKÝ FILMÁR RAŠŤO HATÍAR

Špeciálny projekt

NXT Aký bol tvoj najnáročnejší projekt, pri ktorom si musel kombinovať filmárske zručnosti s extrémnymi podmienkami horolezectva?

Rašťo Határ: Určite sem patria moje lezecké filmy z Vysokých Tatier, ktoré som nakrúcal vo veľmi náročných podmienkach. Filmy Štítová stena a Nechcený autoportrét boli oba ocenené aj na podujatí Hory a mesto. Počas nakrúcania Nechceného autoportrétu sa stala smrteľná nehoda, ktorá filmovanie posunula do celkom inej dimenzie.

NXT Aké moderné technológie sú dnes pre horolezcov najužitočnejšie?

Rašťo Határ: Pri nakrúcaní sú veľmi užitočné drony a v postprodukcii potom umelá inteligencia.

NXT Ako sa za posledné roky zmenila výbava horolezcov vďaka technologickým inováciám?

Rašťo Határ: Výbava sa stala oveľa dostupnejšou a aj cenovo prístupnejšou. Materiál, ktorý používame, sa neskutočne odľahčil, čo je pri lezení a filmovaní mimoriadne dôležité. Výrazne sa zlepšili funkčné vlastnosti oblečenia.

RAŠŤO PATRÍ DO GENERÁCIE POPREDNÝCH SLOVENSKÝCH HORSKÝCH FILMÁROV A DLHÉ ROKY PRAVIDELNE PRISPIEVA NA FESTIVAL HORY A MESTO. TVORBE HORSKÝCH DOKUMENTÁRNYCH FILMOV SA VENUJE OD ROKU 2003. NAKRÚTIL A ZOSTRIHAL SEDEM KVALITNÝCH HORSKÝCH FILMOV, KTORÉ BOLI OCENENÉ NA DOMÁCICH A ZAHRANIČNÝCH FESTIVALOCH. OD ROKU 2018 SA NAPLNO ŽIVÍ VÝROBOU TELEVÍZNEJ RELÁCIE PRE RTVS EXTRÉMNE V HORÁCH. MÁ RÁD HORY A ĽUDÍ, KTORÍ VEDIA A ZÁROVEŇ SÚ SKROMNÍ, ÚPRIMNÍ A ZÁBAVNÍ. PRÁVE O NICH SÚ RAŠŤOVE HORSKÉ FILMY. OKREM NAHÁŇANIA SA S KAMEROU VO VOĽNOM ČASE ŠPORTUJE V HORÁCH NA RÔZNE SPÔSOBY – VENUJE SA LYŽOVANIU, SKIALPINIZMU A LEZENIU.

NXT Aké technické vybavenie používaš pri nakrúcaní v extrémnych podmienkach?

Rašťo Határ: Ako kameru využívam fotoaparát Panasonic Lumix S5IIx, s ktorým som veľmi spokojný. Okrem toho používam kameru GoPro, dron DJI Mavic 2Pro, mikrofóny a množstvo rôznych objektívov.

NXT Ako drony zmenili spôsob, akým sa dokumentujú horolezecké expedície?

Rašťo Határ: Drony výraznou mierou zmenili filmovanie v náročných podmienkach a obrazovosť horského filmu. Predtým bolo možné nakrúcať zo vzduchu len z vrtulníkov, lietadiel alebo zložitých zariadení s kladkami. Dnes môže úchvatné vzdušné zábery nakrútiť skoro každý, drony sú cenovo dostupné a ovládateľné, stali sa neodmysliteľnou súčasťou nakrúcania v divočine.

NXT Používaš AI nástroje pri úprave a postprodukcii filmov? Ak áno, v čom ti najviac pomáhajú?

Rašťo Határ: Áno, používam umelú inteligenciu napríklad na odstránenie hudobného podfarbenia v už zostrihanom filme, na celkové zlepšenie zvuku. AI pomáha pri tvorbe kresieb a animácií, ktoré používam vo filmoch.

NXT Myslíš si, že AI môže v budúcnosti zohrávať ešte väčšiu úlohu vo filmovej tvorbe v horách? Napríklad pri automatickom strihu alebo generovaní scenérií?

Rašťo Határ: Určite áno, ale dúfam, že automatický strih a generovanie scenérií nikdy nebude dominovať nad ručnou prácou. Chcem veriť tomu, že ľudia rozlíšia, čo urobí človek srdcom a čo samotná AI mechanicky.

Ďakujeme za rozhovor.

Za Nextech sa zhováral **Martin Drobňý**.